

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

zbuja vsak četrtek in velja a poštino vred in v Mariboru a pošilja-
ojem na dom za celo leto 3 gid., za pol leta 1 gid. 60 kr., za četr
leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v dijaškem semenišču
(Sknbeneseminar). — Doležniki tiskovnega društva dobivajo list brez
posebne naročnine.

Posebne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. —
Ročepisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.
Za oznanila se plačuje od navađuc vrstice, če se natisne enkrat 8 kr
dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Naše zadnje volitve.

1. V kmečkih skupinah.

Drevo se pozna po svojem sadu, človek po svojih delih in zdanji čas lahko pristavimo, da se ljudstvo izpozna še posebej po svojih volitvah. Le-te so pri njem prava praycata mera zavedanja in več manj tudi značaja.

Ljudstvo, ki se ne zaveda, t. j. tako ki se še ne čuti za posebno ljudstvo, ali pa nima značaja, — tako je le igrača v rokah onih, ki imajo polna usta sladkih obljub. Nič še ni jim v tem treba biti izbirljivim. Naj so obljube le sladke, pa so dobre. Če se dajo izpeljati ali ne, za to tako ljudstvo ne vpraša, še manj pa je njemu za to, ali so obljube za-nj v resnici dobre in koristne.

Ubogo tako ljudstvo. Čisto blizo je pogina in ni mu treba skrbeti si za pogrebce. Taki se mu kmalu ponudijo sami, ali še mu se celo vsiljujejo, če le kje ljudstvo samo ne bi jih hotelo vzprejeti.

Ali je slovensko ljudstvo tako? So mar Slovenci na Malem Štajerju taki? Uslugo političnih pogrebcev bi nemškutarji jim kaj radi storili. Da so ti le še za v grob nemškega liberalizma, to so nemškutarji že zdavna med seboj dognali, bilo bi še le dobro, ko bi jih Slovenci si sami za pogrebce naprosili.

In to, nič druga ne pomeni kandidatura nemškutarja pri Slovencih. Ime ali oseba njegova je tu brez vsega pomena. Da sta g. dr. Schmiderer v Mariboru in g. J. Stadler, poštar pri sv. Petru, dobri duši, to je mogoče in če sta, je to za-nju le hvale vredno. Če so pa z njima nemškutarji bili namenili in so v resnici Slovence slepili, preslepili so le sami sebe, kajti slovenski kmetje so jim pokazali, da umejo ločiti osebi od načel, ki sta jih rada nerada od svoje štranke vzprejela. Breco so jim dali, da jo bodo pomnili vse žive dni.

To se je zgodilo že koj pri prvih volitvah, doma. Prišli so volilci letos skoraj poysod v velicem številu, in še prej, ko so izbrali izmed sebe volilnih mož, so že določili, koga bodo le-ti volili.

Ouahljiveev ni bilo veliko; kár jih pa ni bilo z našimi, ti so že tudi stali za svoje ljudi, za nemškutarje. Teh ni bilo — če gledamo na celi Mali Štajer, — ravno na velikih krajih večina, pa kjer so bili v večini, tam se je videlo našim kmetom, koliko jim je to težko djalo. Tu in tam so celo solze tekle. V resnici, tako ljudstvo še ne umira, ni mu še treba pogrebcev nemškutarjev. Tako je prav!

Ko so se bile prve volitve izvršile, prec so nemškutarji nose povesili. Najbolj v Ptujskih skupinah. Tam še letos niso nikogar našli, ki bi bil dal jim svoje hrbtišče na posodo, da bi glasi naših volilcev po njem udrihnili. G. Šošterič pri sv. Vidu pa gosp. Lešnik-Bezjak pri sv. Janžu sta še lani bila to storila, letos pa sta se tudi ona — potuknila.

V teh skupinah so bili tedaj le naši volili, vseh skupaj je bilo 355 jih prišlo in vsi so enoglasno volili g. B. Raiča. Slava!

V Celjskih skupinah se volitev tako gladko ni vršila. Nekaj glasov so nemškutarji le bili pri prvih volitvah vjeli. Kako? tega ne bomo na dalje razpravljali, naši bralci vedó že to iz dopisov, ki smo jih o tem že v „Sl. G.“ prinesli. Lepe poti to niso bile in sramota je za one občine, ki so se bile dale vloviti. Upajmo, da bodo za naprej bolj opazne! Postavili so tedaj nemškutarji proti g. M. Vošnjaku kandidata v g. J. Stadlerju pri sv. Petru. Kaj je tega napeljalo, da je smuknil pod nemško-liberalno kapo, nam ni znano, vendar menimo, da je to storil prvo- pa tudi zadnjokrat. 18 gl. v Celju, 7 v Laškem in v Brežicah pa v Kozjem vkup 25, v celem tedaj bornih 50 glasov je na-nj prišlo, g. Miha Vošnjak pa jih je v celem 272 dobil. To je dovolj jasno. V Mozirju, v Gornjem gradu, v Sevnici in Šoštanju so bili ysi, kakor en mož stali za-nj. Živeli!

V Mariborskih skupinah je bila vojska za nas najhuja. Vendar izid prvih volitev nam je že pokazal, da bo naša zmaga lepa. V manjšini smo ostali le v Marenberškem okraju (11 proti 23), ali tudi tam smo, če gre za pravo, zmagali, kajti od lani smo celih 7 glasov pridobili, potlej pa so na

večih krajih naši le za malo glasov pri prvih volitvah propali, in zato imamo upanje, da bomo, ko bodo še kedaj nove volitve, zmagali tudi v tem okraju.

V Slovenjegraškem okraju dobil je naš kandidat vis. gosp. baron Goedel 31 glasov, gosp. dr. Schmiderer pa le enega. Lepo so se držali v Konjicah, bilo je 46 proti 6 glasom. V Mariborskih okrajih so naši dali na l. br. 41, nasproti 37, na d. br. pa 30 zoper 29 glasov. Tedaj je bila tudi v teh zmaga naša. V celem je dobil vis. g. baron Goedel 195, g. dr. Schmiderer 113 glasov. To je bilo veselje, ko so naši volilni možje to izvedeli! Nas veseli pa v teh skupinah še bolj to, da se z vsacim letom povzdiguje število naših volilcev, od leta 1878 do 1885 smo jih si pridobili za 262, nasprotniki pa so jih za 71 glasov izgubili. To že nekaj potegne.

In veseli nas to še bolj zavoljo tega, ker nam ni bilo treba pomoči vlade nismo take nikoli prosili, pa bi je tudi ne bili prejeli. Vse na to kaže. Tedaj pa je zmaga slovenska tem bolj častna, ker stoji na ljudstvu samem, na naših zavednih kmetih. To je ravno naše veselje!

2. V mestnih skupinah.

Te niso ne v Celjskih pa ne v Mariborskih za nas z zmago končale. Godile so se 5. junija. V Mariborskih skupinah so si volili nekega dr. K. Ausserer-ja, doma s Tirolov, sedaj pa stanuje na graščini svoje žene v Sevnici. Tedaj Maribor in tovarši so letos že po tujcu segli. 1006 mož si ga je izbralo za zastopnika v državnem zboru, 239 pa jih je zoper njega glasno protestiralo, izmed njih je 237 volilo našega g. dr. Radaja, 2 sta pa bila za nekega Emila Störka. To je vse, kar se da o tej volitvi reči, če še čemo kaj reči, je to, da so bili skoraj vsi — le malo je izjem, pa so zato tem častniše — ki smejo pred ali pa za svojim imenom pisati „c. kr.“ za-nj, tedaj za moža, ki stoji, saj če ga sodimo po govorjenju, že bolj zunaj, kakor v našem lepem cesarstvu. Pa tudi v Celjskih skupinah se ni drugače godilo. Tam so si izvolili tovariša prejšnjega v mišljenju pa tudi v kričanju, g. dr. R. Foregger-ja. Naj jim bo!

Kakor se človek lahko prepriča iz števil, tako so tam prav „c. kr.“ možje odločili zmago g. dr. Foreggerja. Kjer namreč teh gospodov ni, kakor v Ljubnem in Mozirju, tam je kandidat zmerne konservativne stranke g. ces. svetovalec Jos. Jerman dobil vse glase. Izvzeti je samo Vitanje, pa to mu ne služi v čast. Kjer pa je „c. kr.“ gospode malo, kakor v Gornjem gradu in v Sevnici, tam je imel skoraj vse za-se, drugod pa, v Celju na čelu in potlej v Brežicah, v Kozjem itd. je dobil nasprotnik c. kr. vlade, g. dr. Foregger večjo manjšo večino. To je čudno, toda če se ne zdi to c. kr. vladi čudno, pa je še nam lahko prav. Bolj vladnim, kakor je vlada sama, nam ni treba biti. Za nas, to vemo, še zdaj v mestih in trgih ni tal, pa lepo število glasov za g. dr. Radaja v Mariborskih in še

večje za g. ces. svetovalec Jermana v Celjskih skupinah nam je porok, da nam tudi v mestih še zasije kedaj solnce zmage. (?)

Volilni možje v Mariborski kmečki skupini.

Da ves slovenski svet zazna imena onih poštenjakov, kateri so 2. junija majki domovini čast izkazali, ter se niso bali sovražnih nemškutarjev in so volili narodnega kandidata, podamo njih imena tukaj očitno.

Narodno volili so: Pri sv. Ani Matevž Šoštarič, v Brezji J. Košir; v Bistrici pri Lembahu Janez Robič, Jakob Srnec, v Ciršaku Leopold Hauc, v Ciglencah Jožef Jug; v Činžatu Simon in Blaž Hauptman, v Čirknici Franc Fluher; v Cmolniku Fr. Grizold in Miha Srnec, v Črešnovecih J. Dounik in Franc Bruner, v Cigoncih Matija Golob, v Zg. Dupleku Fr. Taler in M. Kocbek, v Sp. Dupleku Fr. Pečar, v Dragučovi Franc Protner, na Dežnem M. Novak in Fr. Babšek, v Framu S. Gaberc in J. Gert, v Hošnici Fr. Mlakar, v Hrastovcu Blaž Slatenšek, pri št. Ilju A. Merčnik, Ant. Taler, J. Ferk, pri sv. Jakobu J. Marzidovšek, Fr. Šijanec, Filip Trojner, Fr. Breznik, Karl Rošker, J. Lorber; v Jarenjini J. Ornik, J. Slekovec; v Jelovci M. Kaube; v Ješencih Fr. Pungartnik, v Jelovci M. Lendovšek, v Kameci Fr. Švare in J. Ledinek, v Karčevini M. Marinšek, pri sv. Križu M. Elšnik, Anton Hutter, J. Horvat; v Kumenu Jožef Korman, Fr. Ledenik, pri zg. Kungoti M. Šinko, J. Nerat; v Lembahu Fr. Robič, v Lobnici M. Repolusk in Matej Lobničar; v Loki J. Trglec, v Laporji L. Rak, v Loznici Fr. Petan, v Laznici Pavel Venguš, v Lesičji vesi Lorenc Šuc, pri sv. Marjeti na Dr. polji Lovrenc Klasinc, pri sv. Marjeti na Pesnici Fr. Vakaj in J. Marko, pri sv. Martinu M. Kolenko, v Morju M. Koren, pri sv. Miklavžu Vouk, v Modražah U. Ogrinec, v Pohorju L. Visočnik, v Pesnici J. Weingerl, J. Jager, pri sv. Petru J. Fluher, A. Velebil, J. Lorber, A. Lorber, v Podovi Fr. Fingust; v Poličji vesi N. Jager, v Pečkah Jože Kolar in Pavel Žnidar; v Pokošah Ferdo Pogorevc; v Poličanah, J. Detiček in J. Vizjak, v Prečtrežu J. Jernejšek, v Račah J. Požegar in S. Kotnik, v Rušah J. Kodrič in Fr. Pinterič, v Rančah J. Koren in M. Černe, v Rancenbergu J. Russ, v Rogozi St. Fridl, v Rotenbergu P. Karničnik, v Slivnici A. Vehovar, St. Šunko, v Selnici pri št. Ilju J. Jager, Fr. Dorner, v Smrečnem M. Motale, na Stanovskem Pavel Urlep, v Statenbergu Juri Švagan, Fr. Vantur, na Stopnem J. Mesarič, v Volčjem dolu J. Polančič, v Vrčiču Fr. Marko, v Vrhlogi Fr. Papež in St. Mlakar, v Vrhovlji V. Sagadin, v Tinjah M. Pongračič,

J. Šager, Lenart, v Gorici Juri Lah. Slava vrlim možem, njih imena stojé v zlatih bukvah domovine.

Izostal je 1, namreč Grušovnik iz Valca,

V črnih bukvah sramote pa so ti-le:

V Brestenici Jožef Wiesthaler, Jožef Strohmeier, v Bergenthalu J. Löschnig in G. Reschman, v Zerkoveih, Schoher, v Cigoncih M. Golob, v Dobreni N. Stingel, v Digošah Jurič, v Freiheimu Gregor Fric, v Gradiški T. Kramberger, v Grušoyi J. Ribič, Fr. Grabušnik, v Hočah F. Witzler in Karl Novak, v Janževem vrhu J. Heu in Fr. Hoisl, pri sv. Jurju na Pes. Fr. Smonig, J. Dobaj, Pavl Popler, v Kaniži Fr. Rošker, v Karčovinii F. Wolfzettel, v Krecenbah u Skerbing Fr. in T. Schiker, pri zg. Kungoti V. Šel, v Kalšah N. Polanec, v Kovačevi F. Jauernik, v Leitersbergu L. Albenberg, J. Pirker, J. Purgaj, A. Lopič, pri sv. Lovrencu Štefan Fasching, P. Kellner, R. Millemoth, pri sv. Marjeti na Dr. polju Simon Premsl, pri sv. Martinu na Pohorji J. Strehar in J. Korošec, v Orehovi vesi Peter Löschnigg in Anton Horvat, v Oseku Fr. Kornfeld in V. Deutsehman, v Ogljenšaku M. Stern, v Pekrah Franc Kaiser, v Pivoli G. Grashitz, na Plaču J. Menhart, v Pobrežju P. Rat in J. Reibenschuh, v Sp. Pulskavi St. Rudolf in A. Wagner; v Peklu J. Bauman, v Razvanji J. Ferk, M. Ursig, J. Kos, M. Onič, v Rotenbergu P. Dietmayer, v Radvanji M. Wretzl in J. Rath, v Ritoznoji Simon Ačko, v Studenci J. Peč, M. Bauer, J. Strasser, v Skokah M. Katz, v Slemenu Alojz Marčič, v Spičniku Gašp. Dreisiebner, v Sulzthalu G. Černe, v Svičini M. Wresner in Neuwirt, v Šentovci Šift, v Studenicih Podpečan, v Valcu Simon Srnko, v Vojtini Fr. Majal, v Gaberniku J. Rober.

Ker smo zmirom pripravljeni bližnjega na boljše soditi, zato menimo, da so ti-le zaslepljeni takrat tako ravnali. Upamo pa, da so zdaj svojo slepoto spoznali in da bodo zanaprej na naši strani — na strani pravice.

Gospodarske stvari.

Zelena klaja in paša.

II. Da je hlev zadosti čeden in snažen, mora biti vedno zadosti stelje na razpolaganje. Za vpejlavo vspešne paše je bistveno ista previdnost potrebna, kakor je pri začetku z zeleno klajo potrebna. Mnogokrat pa je pri začetku paše dosti težavnejše vse potrebno vpejljati.

V tem in še v drugih gospodarstvenih razmerah je vzrok, zakaj ima krmiljenje v hlevu in pa paša v pametni menjavi dostikrat prednost pred samo pašo.

Tudi pri paši mora kmetovalčeva skrb v prvi vrsti biti na to obrnjena, da ima živina vsaki čas izdatne in zadostne paše. Navadno nastopi sred poletja pomanjkanje paše, katero še le paša po strnišcih zopet konča. To pomanjkanje je posebno nevarno zlasti za mlajša živinčeta deloma po nezadostivni reji sami na sebi, deloma pa po poznejši sledeči menjavi v krmi. Povsodi, kjer paša nezadostuje, se mora z drugo klajo priskočiti.

Tudi suhe klaje, slame ne sme manjkati. Posebno potrebno je v slabih letinah pri dolgem deževju, na vlažnih, mokrih, nižavih, kisljih pašnikih in pri mladih sočnatih deteljjiščih. Vsem nedostatom, ki iz tega izvirajo, se s tem krepko odpomore. Poklada se slama od časa do časa, ali o slabem vremenu, ali pri slabi paši skozi celo poletje ali samo zjutraj ali pa tudi zjutraj in zvečer. Posebna skrb se mora obračati na to, kako se vpliv slabih vremenskih razmer na živinčeta obmeji in zabrani. Dolgo trpeča vročina in pa vlažen, mrzel zrak se mora tukaj najbolj v ozir jemati.

Prestop od hlevnega krmiljenja do popolne reje na paši se mora tudi polagoma goditi. To pa ne le zavoljo raznosti krme, ampak tudi zaradi tega, da se živali prostega zraka in vremenskega vpliva privadijo. Tudi, kedar se paša menjava, se mora to polagoma goditi, zlasti če so pašniki med seboj, kar se tiče redivne moči in drugih učinkov, zelo raznolični.

Vode za napajanje ne sme manjkati. Tu veljajo tiste varovavne določbe, katere veljajo pri zeleni klaji. Kedar se živina zaganja na pašnike, ki so mokrotni, zlasti pa od slane pobeljeni in taki, ki so po ponočnih mrazovih trpeli, se mora s posebno previdnostjo postopati. Vendar pa prvi niso toliko nevarni, kakor se navadno misli.

Varovati se je spomladi, da se živina pre naglo ne začne na pašo goniti, jeseni pa predolgo na pašo spušča.

Na pašnike, ki imajo netečne in ne zdrave trave na sebi, bi se živina sploh ne smela na pašo zaganjati, ali pa vsaj le, da se do pol sitosti napase. —

Vseh pašnikov, na katerih se nahaja črviya zalega, tako imenovana gnjilobna mesta, ali pa na katerih so zdravju škodljivi izhlapi bi se moralo skrbno izogibati, ali pa živina se le od časa do časa na nje zaganjati.

Sejmi. 15. junija: Lembah, Planina, Kostrivnica, Oplotnica, Mozirje, Pobrež pri Ptuji. 20. jun.: Gornja Radgona, Vitanje.

Dopisi.

Iz Slov. gor. (Volilni shod). Naš drž. in dež. poslanec velezasluženi g. Bož. Raič je bil naznanil, da hoče 2. junija pri sv. Juriju na Ščavnici sklicati volilni shod, kakor mi je pisal: „Zbog dostojnosti in zato, da me osobno spoznajo volilci,

poklonim se pri sv. Juriju poleg Ščavnice Murskim poljancem in deloma Goričanom, da se поблиže sporazumemo, akoravno mi je znano, da so ondi sami čisti narodni volici.“ Gotovo je to zadnje tudi po drugih krajih njegovega volitvišča istina, ker je bil Raič soglasno za drž. poslanca zvoljen. V lepo okinčanem hramu g. Vaupotiča, iz nad katerega je med večimi cesarskimi, in štajerskimi zastavami tudi plapolala velikanska slovenska trobojnica, poročal je g. Raič, mnogokrat z burnimi živijo-klici! in mogočnim bobnenjem možnarjev pozdravljen, o svojem kratkem delovanju v deželni, kakor v državnem zboru, ter navedel lastnosti, katere bi moral imeti drž. poslanec in naznačil delokrog, v katerem bi moral nevstrašljivo in neprestano delovati v duševen in gmoten blagor milega nam naroda slovenskega. Navajal je krivice, katere se nam y vsakem obziru godijo izvirajoče v jako sovražnem nam Gradcu, povedal besede nekega, sicer dobro znanega dež. poslanca glaseše se proti Slovencem: „In ako so Vaše zahteve še tako opravičene, mi Vam ničesar ne dovolimo“ itd. Najnatančneje se je g. Raič pečal s šolami, rekši, da kdor ima šolo, ima tudi blagor in boljšo bodočnost vsigevano, potem pa je tudi glede gospodarstva razvijal ideje, da so mu navzoči navdušeno pritrjevali. Glede kmetov je omenjal, naj se dača pobira v žitonosnih krajih po dokončani mlatvi, v vinogradskih pa po trgatvi; proti Madjarom se naj meja glede vina zapre ali colnina zdatno poviša in ponarejanje vina zatre. V obče z vsem, kar je gospod ponudnik za drž. zbor omenjal, bili so vsi navzoči tako zadovoljni, da je bil, kar se samo po sebi razumeva, soglasno za kandidata proglašen in z velikim navdušenjem kot takov pozdravljen. Ni mi mogoče vsega naznanjevati, kar se je godilo in kar je velč. g. Raič y svojem čez poldrugo uro trajajočem govoru razvijal, vsi navzoči so še svojim navdušenim odobravanjem potrdili, da jim je govoril z dna srca. Čestitati je okrajem, kateri zamorejo tako veleučnega, za blagor očetnjave navdušenega, požrtvovalnega, vstrajnega in nevstrašljivega poslanca v državni zbor poslati, kakor je g. Božidar Raič. Konečno še imam omenjati izvrstnih pevcev slov. pevskega društva Ptujkega, kateri so svojo nalogo vzorno izvršili, pohvalit pol. društvo „Pozor“, katero se tako navdušeno za blagor našega naroda žrtvuje, ter iskreno čestitko javiti vrlim, narodno popolnem probujenim Št. Jurčanom, mnogobrojno zbranim čč. gg. duhovnikom in narodnim učiteljem ter končam s krepkim vslikom: „Živel naš preljubi poslanec Bož. Raič! Živeli vsi narodni volilci vzor mnogim! Živeli vsi vrli Št. Jurčani! Živel ves mili nam slovenski rod!

Iz Ptujja, 8. junija. (Izvirni dopis) Volitve za mesta in trge, kakor tudi za kmečke občine našega okraja so končane. — Za kmečke občine je soglasno izvoljen neutrudljiv in neustrašen boritelj za slovenske pravice vlč. g. Božidar Raič. — Pri volitvi za mesta in trge je gospod dr. Radaj

propadel. Zakaj se je njegova kandidatura tako pozno naznanila?! Čuj, dragi bralec, kako je bil „volilni protokol“ za mesta in trge sestavljen. Med drugimi za danes samo to: Č. o. Minoriti, ki imajo slovensko faro, volijo v mestni skupščini, in in volilni list je dobil vlč. g. P. Fidel mesto č. g. P. Benedikta. P. Benedikt je že mnogo let upravitelj te fare, je tudi ud krajnega šolskega sveta, šole Ptujke okolice in Dornavske šole, tudi je kateket Dornavske šole, — in ni dobil volilnega lista! — Nekdaj so bili pri tej fari trije kaplani in so vsi trije dobili volilne liste, — letos, čeravno sta dva kaplana, je dobil samo jeden gospod kaplan volilni list. Je-li to samo pomota, ka-li?

V naši okolici so pred osmimi dnevi ponočnjaki ubili ali zadavili enega mladenča, ki je bi nekđaj tudi vojak; še se ne ve, zakaj so ga umorili, sodnja pa bo že izvedela, ker dva ponočnjaka, ki je vest pekla, sta se že sama sodnji izdala. — Mi samo rečemo: „Mladenči! varujte se ponočevanja, ker noč ima sojo moč.“

Iz Ptujja. „Slov. pevskega društva“ odbor v Ptujju je v svoji zadnji seji sprevidel, kako težko nalogo ima. Pokazalo se je, da se množijo izdatki, dočim je društvenina pičla. Zato pa sme odbor zahtevati, da vsaj vsakdo, ki je pristopil, bodi-si kot izvršujoč ud, bodi-si kot podpirajoč, takoj vplača vpisnino in društvenino; kaj hasnijo namreč društveniki, ki ne spolnjujejo svojih dolžnosti pravilno?

Zlasti se g. povejeniki opozarjajo, naj sami sebe ne pozabijo vpisati in šteti med društveniki; potem pa jih zadevlje tudi dotično plačilo. Človek bi mislil, da je to umevno samo ob sebi; no dejansko pa stoji stvar vendar tako, kakor se je omenila.

Število društvenikov rase od dne do dne; ne naznani se sedaj ne, ker nam društveniki ne morejo šteti nič, dokler niso vplačali vpisnine pa društvenine. Dakle točno naj stori vsak svojo dolžnost, da bode mogel odbor spolniti svojo nalogo!

Iz Poličan. (Svoji k svojim!) Pri nas imamo hvala Bogu med rokodelci dosti pridnih in v pravem obziru narodnih možev, pa vendar jih domači farmani celo na cedilu pusté in svoje delo drugim rokodelcem iz tujih krajev oddajejo. Tako dohajajo in beračijo po Poličanah za delo iz Bistrice krojač, usnjar itd. iz Makol mizar, iz Mlaččevljar. Domači farmani! podpirajte vaše narodne rokodelce, kateri si prizadevajo delo po ceni in dobro dovršiti in pustite tujce pri miru. Pokažite takim beračom vrata, ter večno bodi vaše geslo: „Svoji k svojim“!

Od sv. Vida pri Ptujju. Dragi „Slov. Gospodar“ slednjič si nam sporočal, da je v našem nemčurskem gnjezdu tako lepo in mirno, brez vsega hrupa, slavno društvo „Pozor“ svoj shod imelo; to je res. Ali naše Vidovske nemčurje je to zlo grizlo, da so se celo do lip privlekli in tam vohali pečenko, katera jim ne gre po goltu. Potem druga g. Sch. ni mogel, da bi si jezo ohladil, kakor da

nas je za ščuke imel; vprašal je namreč: „Haben die Hechte was springen lassen?“

V soboto 23. maja je imela občina Pobrež volitev, katere se je udeležilo 19 volilcev. Te može je g. Sch. mimogrede lovil in trobil: le mene in Erlača volite. Pa ti so mu drugo lice pokazali in smo vendar zmagali, da smo narodnjake izvolili. Torej živili Poberžani, le vsakokrat tako, potem bo že šlo. Č. gosp. Bož. Raiča pa prosimo, da bi nas večkrat hoteli obiskati, počasi bodo še morebiti tudi gluhi in mutasti Jurovčari Njihov glas zaslišali.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Presvitli cesar došli so 8. junija v Monakovo ter se takoj podali v Feldafing. Naš minister za poduk in bogočastje ukazal je, da se prihodnjič učiteljska služba ne sme podeliti prosilec, kateri ima kakoršni koli madež na svojem poštenju. Do 13. junija končale se bodo vse volitve. V tirolskem veleposestvu izvoljeni so kandidata kompromisa namreč dva nemška konservativa baron Giovanelli in grof Spaner in dva laška liberalca; v dolnje-avstrijskem veleposestvu je izvoljenih 5 liberalcev; v gornje-avstrijskem veleposestvu izvoljeni so tri konservativci, v Solnograškem jeden, v Praškem osem, v Budevijškem štirje konservativci. V Liberci izvoljeni so kompromisni kandidat grof Deym (konservativec) in dva liberalca, v Hrudimskem veleposestvu štirje konservativci. V Praškem novem mestu zmagal je dr. Rieger; Čehi so letos po mestih in trgih za jednega poslanca na boljsem. V Šleziji v kmetskih občinah prodrl je jeden antisemit, jeden liberalcec in jeden konservativcec, v mestih so zmagali trije liberalci. Minister Pino prevzame mandat koroških kmečkih občin. Na Kranjskem zmagal je pri ožji volitvi profesor Šuklje proti Margheriju. V Trstu je sijajno zmagal J. Nabergoj. V Dunajski trgovinski zbornici sta izvoljena dva, v Linški jeden liberalcec. V kmečkih občinah dalmatinskih zmagali so narodni kandidata. V goriškem veleposestvu prodrl je Hohenlohe. Denes se vršijo volitve državnega poslanca iz štajerskega veleposestva.

Vnanje države. Umrli je 2. junija Hohenzollernski knez; pogreb je bil soboto. — Francoska zbornica sprejela je novo postavo o novačenju, katera določa, da se aktivna služba zmanjšuje od petih na tri leta in da se odpravlja služba jednoletnih prostovoljcev. — Med Rusijo in Anglijo dosegel se je sporazum gledé afganske meje, treba je le še ratifikacija. — Italijanom se v Massauahu hudo godi zaradi velike vročine; abesinski kralj jim neče dovoliti, da bi se podali v gozdnate kraje. Vojaki bolehajo in umirajo za grižo, mrzlico, solnčnico in drugimi boleznimi. — V pokrajini Valenciji na Španjskem je zopet kolera in sicer, kakor zdravniki trdijo, azijska kolera; 2. junija so v mestu Valencija stirje za njo umrli; v vesi Museros pri Valenciji umrlo je 13 oseb za kolero. — V

Parizu pokopali so pretekli teden znanega pesnika Viktorja Hugona v cerkvi „Panteon“; Pariški kardinal in nadškof se je temu zoperstavljaj; vlada se pa za to malo briga. — Švicarski zvezni svet iztiral je iz Švice 21 anarhistov, med katerimi je jeden francoz in več Nemcev. — Italijanski demokrati in iredentarji obhajali so 2. junija obletnico Garibaldijeve smrti. Šli so na kapitol in tu so položili vence; ker je policija zaradi tega mir storila, bila je vlada v poslanski zbornici interpelovana, zakaj se je demonstraciji zoperstavila.

Za poduk in kratek čas.

Kuga na slov. Štajerskem.

Prepoved, da z dežele ni nihče smel v mesto, imela je za Ptuj slabe nasledke. Kajti vsled pomanjkovanja živeža, katerega so meščani z dežele dobivali, navstala je v mestu huda lakota, katere so se ljudje bolj bali, kakor kuge. Bili so torej prisiljeni, puščati okoličane z živežem v mesto. Pa le malokdo si je upal tje, in tako je moral marsikateri, kateremu je kuga prizanesla, gladu umreti.

Meščani, videči pred seboj grozno smrt, — so hodili v procesijah po ulicah, molili sv. rožni venec in klicali svetnike na pomoč.

Pomenljiv den za mesto Ptuj je bil 24. sept. leta 1680, god sv. Roprta. Ta den so se namreč zbrali v farni cerkvi sv. Jurija nadžupnik Ciprijan Colonia z vsemi duhovniki mestne fare, provincijal minoritev, Gašpar Dietl z nekaterimi svojih konventualov, prior dominikanov, Dominik Moskon in samostanski pridgar Kolb, pa tudi mestni župan in sodec Bolfenk Zauner z vsemi svetovalci in toliko število meščanov obojega spola, da je bila prostorna cerkev ljudi natlačena. Nadžupnik je pred izpostavljenim presv. rešnjim Telesom služil slovesno sv. mešo. Pred zadnjim blagoslovom vse po cerkvi vtihne in vsi pokleknejo. In zdaj povzdigne nadžupnik svoj glas in narekuje, vsi pričuječi pa govorijo za njim to-le obljubo:

„Mi duhovski in svetni predstojniki, meščani in vsi, ki v ptujskem mestu prebivajo, obljubimo tukaj pred izpostavljenim presv. rešnjim Telesom klečé Bogu vsegamogočnemu, Dev. Mariji, sv. Jožefu, sv. Roprta in dragim svetnikom za se in naše otroke in vnuke, za zdaj in za vse prihodnje čase:

1. da se bomo pred praznikom sv. Jožefa in sv. Roprta postili, in da bomo ova dva praznika s slovesno službo božjo obhajali, od večernic prejšnjega dneva do solnčnega zahoda drugega dneva, katere božje službe se bomo vsi vdeležili.

2. Obljubimo tudi, da bomo na praznik sv. Roprta, — 24. den septembra imeli vsako leto procesijo; v tej bo v znamenje nedolžnosti šlo šest belo oblečenih fantov pred duhovščino in za njo bomo šli mi verni z gorečo svečo v roki in bomo sv. rožni venec na glas molili.

3. Zavežemo se, da bomo izmed odličnih

meščanov izbrali 12 mož, ki bodo v procesiji bosí šli in bodo v znamenje ponižnosti za roko vodili vsak enega berača, katere bodo po procesiji seboj k obedu vzeli, jim lepo stregli in konečno še obdarovali.

4. Slednjič se še zavežemo, da bomo tudi na god sv. Jožefa, 19. marca imeli enako procesijo. Pred Najsvetejšim obljubimo, vse to na tenko držati. Bog podeli nam in našim potomcem k tem svojo milost in nas podpiraj!

Smešnica 24. Nek popotnik vpraša kmeta, ki je na cesti stal: „Prijatelj, koliko ur je od tukaj do Ptuja? — „Ur“, odgovori kmet, „skoraj v vsaki hiši je najmanj ena, po nekaterih hišah jih je celó po več“. — „Ne mislim tako“ reče popotnik „temveč želim le zvedeti, koliko rajtajo iz vaše vesi do Ptuja?“ „Koliko rajtajo? No, če greste peš ne rajtajo nič, ako se pa želite peljati, plačali bote deset grošev“ odverne mu šaljivi kmet.

Razne stvari.

(Častitim gospem in gospodičnam) trga Ljutomera izreka najtoplejšo zahvalo za zdatni znesek 30 gld. 54 kr. šolsko vodstvo.

(V pokrajini Kašmir) v Indiji bil je veliki potres; mesto Srinagar je razdjano, konjiška vojašnica se je podrla in je vse vojake pod razvalinami pokopala. Petdeset ljudi je mrtvih, na stotine ranjenih.

(Tisočletnica smrti sv. Metoda) obhajala se bo pri sv. Jožefu poleg Celja skozi 8 dni in sicer od 27. junija do 5. julija t. l. K začetku slovesnosti pridejo premil. gosp. knezoškof sami, namreč 27. junija zvečer. Vsaki dan skozi to osmino bojo 3 pridige in se zamorejo pod znanimi pogoji dobiti popolnoma odpustki. Kakor je menda znano, je v cerkvi sv. Jožefa lep stranski altar sv. Cirila in Metoda.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali čē. gg. Ribar, 11 fl. (ustn. in letn. dopl.), Rotnik 2 fl., Arzenšek 1 fl., Hribovšek 1 fl. — Tudi je prejela družba volilo pok. dekana Fr. Juvančič po 50 fl, in volilo pok. deficiente J. Cobelj po 200 fl. po odbitih stroških po 182 fl. 21 kr.

(„Slovenija.“) Oziraje se na sklep občnega zbora prve občn. zav. b. „Slovenije“ v likvidaciji potrjeniga dne 23. maja t. l. od tukajšne visoke c. kr. dež. sodnije kot trgovinskega sodišča, pričenja se izplačevanje na vsako polno vplačanih in pravoveljavnih delnic bivše b. Sl. á po 7 fl. — na vsako delnico počenši s 16. junijem t. l. — Izplačevanje izvršuje dr. Carl Ahačič, advokat v Ljubljani v svoji pisarni na starem trgu št. 13 proti izročitvi izvršne delnice ter proti kolekovani pobotnici. Ob enem se slavno občinstvo opozarja, da so le tiste delnice še pravoveljavne, na katere se je tudi tretje doplačilo 24 fl. — ali skupaj 164 fl. — vplačalo. Dediči se imajo s sodnijskim izročilnim pismom (Einantwortungsurkunde) izkazati. Za iste stranke

pak, katere bi se do konca t. l. po svoje deleže ne oglasile se bodo isti deleži sodnijsko deponirali.

(Ljubljanski Zvon!) 1. Gorázd: Kralj Matijaž. Balada. 2. Dr. Fr. Detela: Véliki grof. Zgodovinski roman. (Dalje.) 3. J. Trdina: Bajke in povesti o Gorjancih. 22. Pod hruško. 3. L. Podgornikova: Glasbena vzgoja v Slovencih. (Dalje.) 5. Ljudevit: Domoželjnost. Pesem. 6. Fr. Wiesthaler: Slavni Slovenci. I. Dr. Jakob Zupan. 7. Ivan Vrhovec: Slavni Slovenci. II. Peter Pavel Glavar. 8. Jožef Cimperman: Oséhlo cvetje, Sonetje. 9. A. Funtek: Zlatár. Balada. 10. Josef Stritar: Pogovori. IV. 11. Janko Kersnik: Agitator. Roman. (Dalje.) 12. Književna poročila: II. Dr. K. Štrekelj: Slovenska slovnica za srednje šole. (Konec.) 13. Slovenski glasnik: Pogled na cerkveno književnost slovensko leta 1884. (Konec.) — Cerkvena književnost slovenska. 14. J. Kalan: Šah.

Laterijske številke:

V Trstu 6. junija 1885:	59, 66, 79, 25, 11
V Linci	60, 64, 17, 82, 47

Prihodnje srečkanje 20. junija 1885

Poslano.

Vsem častitim volilecem kmečkih občin Celjskega, Vranskega, Gornjigraškega, Šoštanjkega, Laškega, Sevniskega, Kozjanskega in Brežkega sodnijskega okraja!

Sijajno narodna zmaga dne 2. junija t. l. mora ganiti srce vsakega rodoljuba; pokazali ste, čestiti volileci, našim nasprotnikom zopet, da je zaman vsak naskok na to volilno skupino! Zmagala je zopet narodna zavest slovenska! Ker ste Vi meni podelili naj višo čast državljansko, čutim pa tudi, da mi naklada ta slavni posel najvišo odgovornost in dolžnost, se potegovati za pravice Vaše, za pravice naroda slovenskega. Rojaki! bodite prepričani, da tudi v državnem zboru pozabil ne bodem, da sem slovenski poslanec, poslanec naroda, komu se še vedno krčijo narodne pravice svoje! Ker izrekam za mi izkazano zaupanje vsem narodnim g. volilecem svojo najtoplejšo zahvalo, moram pa še posebno omeniti preč. g. duhovnike in druge odlične rodoljube, ki so z besedo in dejanjem pripomogli k sijajni zmagi narodni!

Celje, dne 4. junija 1885.

Miha Vošnjak.

Šaljivi koledar ali „Jurjev koledar“

II. letnik za leto 1886, katerega izda uredništvo „Jurja s pušo“. Izšel bode uže oktobra t. l. Imel bode obilo šaljivega berila z primernimi šaljivimi podobami, potem smešnic v prozi in pesnih, ugank in druge smešne zabavke. Ker je bil lanski koledar v enem tednu razprodan, vabimo p. n. občinstvo, da se do časa naročiti blagovoli. Cena mu je 55 kr. po pošti na dom.

Uredništvo „Jurja s pušo“.

Oženjen čez 30 let star mož

išče služba pri cerkvi ali kaki grajščini. Več se izve pri Jan. Leon-u v Mariboru pok št. 102.

Razpis učiteljskih služeb.

V šolskem okraju Slovenjegraškem so ti-li učiteljski službi oddati:

1. Učitelja na enorazredni šoli v Podgorju s plačilom IV. vrste;

2. Učitelja na enorazredni šoli v Razboru s plačilom III. vrste.

Prosileci naj pošljejo svoje z navadnimi in sè spričevalom sposobnosti za poduk v katol. kršč. nauku podprte prošnje po podpisani službeni poti vsaj do **20. dne junija meseca t. l.** dotičnemu krajnemu šolskemu odboru.

Okrajni šolski svet v Slovenjem Gradcu
dne 30. maja 1885.

1—2

Predsednik: **Finetti.**

1—2

Naznanilo.

Na deželni vino- in sadjerejski šoli pri Mariboru, bode v času **22.—27. junija t. l.** drugi letošnji poduk za viničarje oravnanju s sadnim drevjem in trsom, o zadnjem posebno z ozirom na zelenenje.

Prošniki za vsprejetje k poduku, oziroma za dobljenje deželne štipendije, v ta namen razpisane, morajo se gotovo v **pondeljek 22. dne junija meseca pri ravnateljstvu** deželne vino- in sadjerejske šole pri Mariboru oglasiti.

Več pove naznanilo v 23. številki „Slov. Gosp.“ od dne 4. junija t. l.

V Gradcu dne 25. meseca junija 1885.

Deželni odbor štajerski.

Kočija s 4 sedeži, dobro ohranjena, se proda po nizki ceni. Več se pové Vikringhofgasse št. 9 v Mariboru.

„Duhovni Vrtec“,

molitvenik za katoliško mladež s podukom za sv. birmo se dobiva v dijaškem semenišču „Maksimilijano-Viktorinum“ v Mariboru.

V usnje lepo vezan z zlatim obrezom velja iztis 85 kr.
Na pol v usnje vezan velja 70 „
Nevezan pa velja 35 „

Poština za posamezni iztis je 10 kr. Na 12 iztisov se daje eden iztis brezplačno in pošlje na dom poštine prosto.

Ta molitvenik obsega na 528 straneh v I. delu zbrane molitve za domačo in očitno službo božjo; v II. delu pa 169 svetih pesmi, ter je posebno pripraven za spomin na sveto birmo in za šolska darila. (2-3)

Podučiteljska služba

na ljudski šoli pri sv. Vidu poleg Ptuja z letno remuneracijo 330 gld. se umeščuje. Slovenskega in nemškega podučevanja zmožni prosileci za to službo naj svoje redno instruirane prošnje dopošljejo krajnemu šolskemu svetu pri sv. Vidu.

Okrajni šolski svet v Ptuj, dne 22. maja 1885.

Predsednik:

Premierstein.

1—3

V najem

se da štacuna s stanovanjem, obstoječim iz treh sob, kuhinje kleti in vrta. Pogoji se poizvejo pri g. A. Vobiču pri sv. Marjeti p Moškanci. 1—2

Oznanilo.

Od c. kr. okrajne sodnije v Mariboru l. br. daje se na znanje; da se je dovolila prostovoljna sodnijska dražba malih terjatev za 6125 gl. 12¹/₂ kr. iz zapuščine g. Franca Rapoca in se je v izvršenje le-te dražbe edin den

24. junija meseca 1885

dopoludne od 11—12. ure (v uradniški izbi št. 9, I. nadstropje) določil s tem, da se bodo terjatve tudi pod zgornjo ceno, vendar pa se ne prevzeme nobeno poroštvo, naj že bo gledé resničnosti ali katere koli okoliščine — udale za gotov denar.

Spisek terjatev se more vgledati v c. kr. okr. sodniji.

C. kr. okrajna sodnija v Mariboru l. br.
dne 4. maja meseca 1885.

C. kr. okr. sodnik:

Gertscher.

2—3

Geometer za Štajersko.

Po odloku vis. c. kr. skupnega finančnega ministerstva od dne 27. meseca maja 1875, št. 3958 II. B. H. izročnem po odpisu vis. c. kr. merilnega ravnateljstva za B. H. Dunaj 30. maja t. l. imam pravico vsakoršnja dela v merilnih strokah izvršiti, kakor: **razdeljenje posestev, njih zloženje, prepiranje o njih, razmerjevanje** itd.

Ker sem se za posebno privoljenje, naseliti se ko zasebni inženir, oglasil pri vis. dotičnih uradih in že tudi svoje delovanje pričel, priporočujem se za mogoča naročila y mojem stanovanju: Gostilna „zum goldenen Löwen“, v koroškem predmestji.

V Mariboru, dne 2. junija 1885.

1—3

Anton Rosenberg,

bivši geometer za vravnanje zemljiščenih davkov in merilni pristav za Bosnijo in Herceg.

Podučiteljska služba

na dvorazrednici na Ptujski gori, tretjega plačilnega razreda, je izpraznena. Prosilec, nemškega in slovenskega podučevanja zmožni, naj svoje prošnje do **10. julija 1885** pri krajnem šolskem svetu na Ptujski gori vložijo.

Okrajni šolski svet v Ptuj
dne 31. maja 1885.

Predsednik:
Premerestein.

1-3

Prostovoljna dražba

posebno važna za g. trgovce!

Zavoljo izpraznjenja prodajalnega prostora in popolne izprodaje moje trgovine, bo v mojem prodajalnem prostoru v Rüpšnovi hiši, ogel graške in poštne ulice št. 39, dne 6., 10., 13. in 17. julija t. l., vsakokrat od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne, vsečiherna zaloga vsakovrstnega blaga, po potu očitne, prostovoljne licitacije izprodana.

Toraj vabim naj uludnejše P. T. občinstvo k tej ugodni priliki vredne kupčije v poletnem, kakor v zimskem blagu se mnogobrojno udeležiti.

S spoštovanjem

J. Pušenjak v Celji

„pri tkavcu“.

2-3

Oznanilo.

Imam v Novi vesi $\frac{1}{4}$ ure zunaj Ptuja lepo posestvo, obstoječe iz dveh hišnih poslopij in 11 oralov zemljišča, na prodaj. Kupei naj se oglasio pri posestniku:

Jurij Arnuz-u,

učitelju pri sv. Jakobu v Slov. Goricah.

Važno za kmetovalce!

Riževe moke podpisanih fabrik, št. A in B imajo veliko več proteina in maščobne snovi v sebi, kakor pa vse druge moke za krmo in se torej po pravici kmetovalcem in živinorejcem priporočajo.

Na vprašanja odgovarja Reško l. ogersko delniško društvo za beljenje riza in napravo riževe štirke. 3-6

STEINACKER & Co., FIUME.

Raznovrstne barve,

bodi si suhe ali v firnisu pripravljene, vsake sorte lake in bronce, vsake velikosti in sorte šopke priporočam po nizki ceni. M. Berdajs
1-2 v Mariboru.

Velik živinski sejem

bode v pondeljek 22. junija pri sv. Tomažu; povabljeni so kupci in prodajalci v obilnem številu,

1-2

Občinski odbor.

Izvrsten med

(garantiran pitanec),

v plehastih škatljah po 5 kil (kilo po 60 kr.), škatlja 30 kr.,

se dobiva proti poštnemu povzetju ali pa proti gotovi plači pri

9-10 **Oroslavu Dolencu,**
svečarji v Ljubljani.

Priporočba.

Jaz podpisani priporočujem za sedajni čas svojo izvrstno kisló vodo (Sauerbrunn) v Rogačkem kraju (St. Rosalia in Römerbrunn). Izvrstna je ta voda z vinom in razun tega izvrstna zdravilna pomoč zoper bolezni v želodeu, na jetrih in ledvicah itd.

En zaboj s pet in dvajsetimi velikimi steklenicami (Flaschen) velja loco Poličane 3 fl. 75 kr.

Naročbe se pošiljajo na moj napis:

France Johanus,

Sauerbrunn pri Rogacu.

5-6